



WELCOME TO KARABAKH

Nüfuzlu siyasi lider, müdrük dövlət başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan

2018-2022-ci illər arasında uğurlu tərəqqi Prezident İlham Əliyevin başçılığı ilə bütün sahələrə inteqrasiya edildi. Artıq beynəlxalq məkanda söz sahibi olan Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevrilib. İlham Əliyev demokratiyanın milli mədəniyyətimiz və mentalitetimizlə, eyni zamanda müsəlman sosial-psixoloji kimliyimizlə uzlaşan bir dəyər və yaşayış tərzini öyrənməyə və özünü təmin etməklə intellektual əsaslarla yeni demokratik modern cəmiyyət formalaşdırmağa başladı. Azərbaycan iqtisadi inkişafına, sosial-siyasi sabitliyə, beynəlxalq müstəvidə əldə etdiyi nüfuzuna və mövqeyinə görə güclü, qüdrətli və əzəmətli bir dövlət kimi çıxış etməkdədir. Bu da öz növbəsində Azərbaycanın beynəlxalq müstəvidə rolunu və əhəmiyyətini artırır.

Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələri son 4 ildə regionun ən qüdrətli ordusuna çevrildi. Təsədüf deyil ki, nüfuzlu "Global Fire Power" mərkəzinin 55 göstərici əsasında hazırlandıq hesabata Azərbaycan Ordusu Cənubi Qafqazda birinci, dünyada ilk əlli ordu sırasında yer alır.

2020-ci il sentyabr ayının 27-də qüdrətli Azərbaycan dövləti öz əzəli torpaqlarını erməni işğalından azad etmək üçün əks-hücum əməliyyatlarına başladı. Əfsuslar olsun ki, 30 ilə yaxın müddət ərzində Azərbaycan Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllinə çalışsa da, bu, mümkün olmadı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dəfələrlə bu istiqamətdə danışıqlar aparmış, beynəlxalq konfranslarda çıxışlar etmişdir. Lakin bütün danışıqlara əhəmiyyət verilməmiş, BMT tərəfindən qəbul olunmuş 4 qətnamə kəşid üzərində qalmış, heç bir nəticə hasil olmamışdır.

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlətimiz beynəlxalq hüquq prinsiplərinə, xüsusilə BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsinə əsasən öz ərazilərini azad etmək hüququndan istifadə edərək uğurlu və genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları həyata keçirdi. Rəşadətli Azərbaycan Ordusu 2020-ci il noyabrın 9-dək 5 şəhər, 4 qəsəbə və 286 kəndi işğaldan azad etdi. 44 gün ərzində Cəbrayıl şəhəri və rayonun 90 kəndi, Füzuli şəhəri və rayonun 53 kəndi, Zəngilan şəhəri, rayonun Mingčan, Ağbənd, Bartaz qəsəbələri və 52 kəndi, Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsi və 35 kəndi, Tərtər rayonunun 3 kəndi, Qubadlı şəhəri və 41 kəndi, Xocalı rayonunun 9 kəndi, Şuşa şəhəri, Laçın rayonunun 3 kəndi, həmçinin Ağdara və Murovdag istiqamətlərində bir neçə strateji yüksəklik, Zəngilanda isə Bartaz, Sığirt, Şükürataz yüksəklikləri və daha 5 adsay yüksəklik işğaldan azad olundu.

2020-ci il noyabrın 8-i isə tariximizə ən şanlı bir gün kimi yazıldı. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuz Azərbaycanın tarixi, mədəni və strateji əhəmiyyətə malik, Azərbaycan və bütün türk dünyasının mərkəzi hesab olunan Şuşa şəhərini işğalçılardan azad etdi. Bu, 44 gün ərzində aparılan uğurlu əks-hücum əməliyyatlarının sırasında ən mühüm tarixi hadisə və böyük hərbi Qələbə oldu. Azərbaycanın hərbi-diplomatik uğurları, xüsusilə strateji əhəmiyyətli Şuşa şəhərinin azad edilməsi ikinci Qarabağ müharibəsində möhtəşəm zəfərimizi şərtləndirdi.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən çətin və balanslaşdırılmış xarici və daxili siyasət nəticəsində Azərbaycan regionda güclü və suveren, eləcə də yüksək beynəlxalq nüfuzə malik olan suveren, eləcə də yüksək beynəlxalq nüfuzə malik olan, dünyada gedən siyasi prosesləri yaxşı bilən siyasətçi və dövlət xadimi rəhbərlik edir. Cənab İlham Əliyev öz Vətəninə, xalqına sevan, azərbaycançılıq amalını qəlbində daşıyan liderdir.

ABŞ-ın "U. S. News & World Report" jurnalı 2019-cu ildə dünyanın ən güclü ölkələrinin reytingi siyahısını açıqlayıb. ABŞ-ın ən nüfuzlu siyasi nəşrlərinin birinin saytında dərc edilən siyahı Pensilvaniya Universitetinin "BAV Group and Wharton School" Qrupunun analitikləri tərəfindən tərtib edilmişdir. Siyahı tərtib edilən zaman ölkələrin iqtisadi vəziyyəti, hər-

bi gücü, siyasi təsir dairəsi, dünyada liderliyi, həblə beynəlxalq təşkilatlara üzvlük və iştirakı daxil olmaqla bir sıra amillər nəzərə alınmışdır. Bu siyahıda Azərbaycan 45-ci yerdə qərarlaşıb. Ölkəmiz cari ildə əldə etdiyi uğurlara görə bir neçə Avropa ölkəsini - Xorvatiya, Çexiya, Latviya, Rumıniya, Slovakiya, Sloveniya, Estoniya və Portuqaliyanı geridə qoymuşdur.

2019-cu il oktyabrın 3-də isə "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik toplantısını kimi mühüm beynəlxalq platformada dövlət başçımızın qətiyyətli və səyləyi "Qarabağ Azərbaycanıdır və nida işarəsi" deyə bir ildən sonra, 44 günün ərzində reallığa çevrildi.

mövqəduğunu qəbul etməyə məcbur oldu. Azərbaycan regionda yeni əməkdaşlıq formatı yaratdı.

2020-ci il noyabrın 10-u ölkəmiz üçün tarixi bir gün oldu. Rəşadətli Azərbaycan Ordusunun döyüşlərdə əldə etdiyi zəfər Ermənistanı masa arxasında oturmağa məcbur etdi. Nəhayət, Azərbaycan, Rusiya prezidentləri və Ermənistanın Baş naziri birgə bəyanat imzaladılar. Bu sənəd Ermənistanın məğlubiyyətinin açıq etirafı, Azərbaycanın isə şanlı qələbəsinin təsdiqi oldu. Bu qələbə düşməni məcbur etdi ki, Ağdam, Laçın, Kəlbəcər rayonlarını siyasi yolla qaytarsın. Bununla da Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsini

göndərilməsinə başlanılıb. 30 noyabr 2019-cu ildə TANAP qaz kəmərinin Avropa ilə birləşən hissəsinin açılış mərasimi keçirilib. Azərbaycan təbii qazın 31 dekabr 2020-ci ildə Avropa bazarı tədarükünə başlanılıb. Cənub Qaz Dəhlizinin ümumi dəyəri təxminən 40 mlrd. ABŞ dollarıdır. Bununla yanaşı, Azərbaycan yeni enerji resurslarının istifadəsi və ixracı üçün daim uğurla çalışır. Otən il mayın 3-də Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində "yaşıl enerji" zonasının yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalamaqla ölkəmizdə yeni növ enerji qaynaqlarının yaradılmasına istiqamət verdi. Belə ki, bu gün dünyanın ən qabaqçıl texnologiyaları alter-

salmağa cəhd göstərir, hətta xarici düşmənlərlə əlbir olmaqdan belə çəkinmirlər. Ancaq bu cür hallar asanlıqla dəf edilir, ölkəmizdə sabitlik, təhlükəsizlik şəraiti, inkişaf, xalq-iqtidar birliyi bir daha öz sözünü deyir.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu daxili siyasət kursu sayəsində demokratik inkişaf, hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu yönündə də mühüm nəticələr əldə olunub. Həyata keçirilən sistemətdir tədbirlərin qanunauyğun nəticəsi kimi, Azərbaycanda təkmil siyasi sistem bərqərar olub və hüquqi dövlət quruculuğu artıq başa çatıb. Başqa sözlə, hüququn aliliyi, ictimai həyatın bütün sahələrində qanunun hökmranlığı prinsiplərinin mühafizə olunması dövlətin və vətəndaşların qarşılıqlı mənavi məsuliyyətinin güclənməsinə təmin etməklə yanaşı, hüquqi dövlətin təməllərini də möhkəmləndirir.

Bölgələrin inkişafında Prezident İlham Əliyevin tərəfindən təsdiq edilmiş regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı Dövlət proqramlarının icrası böyük əhəmiyyət kəsb edir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı ölkəmizdə yeniləşmə, davamlı inkişaf, sosial-iqtisadi tarazlıq, modern islahatlar və digər sistemli hədəflərin reallaşmasında mühüm rol malikdir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən Dövlət proqramları sayəsində bölgələrdə inkişaf prosesi sürətlənmiş, kənd təsərrüfatının müxtəlif sahələri ilə bağlı konkret proqramlar icra olunmuşdur. İşsizliyin və yoxsulluğun səviyyəsi aşağı düşmüş, Azərbaycanda 2 milyondan çox yeni iş yeri yaradılmışdır. Ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün güclü zəmin formalaşmışdır. Prezidentlik fəaliyyətinin ilk dövründə İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasında sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi tədbirləri haqqında" 24 noyabr 2003-cü il tarixi Fərman imzalamışdır. Regionların inkişafına dair uğurla icra edilən 1 Dövlət Proqramı Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində inkişafın yeni əsaslarını yaratdı, tərəqqi prosesini növbəti uğurlu mərhələyə keçirdi. Görülən tədbirlərin davamı olaraq hazırda "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" uğurla həyata keçirilir.

Beynəlxalq aləmdə də Azərbaycanın sosial rifahı yüksək qiymətləndirilir. 2020-ci il Davos hesabatına əsasən, Azərbaycan əhalinin elektrik enerjisinə əlçatanlıq əmsalına görə dünyada 2-ci, dəniz yolu xidmətlərinin səmərəliliyinə görə 11-ci, hava nəqliyyatı xidmətlərinin səmərəliliyinə görə 12-ci, dəniz limanları xidmətlərinin səmərəliliyinə görə 25-ci və infrastrukturunun keyfiyyəti baxımında 27-ci yerdədir.

Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə qeyd etdiyi kimi, xalqın ona olan etimadı dövlət başçısı kimi onu ruhlandırır, gücünə güc qatır və beləliklə də xalqın itiqadının birliyi möhtəşəm gücə çevrilərək Azərbaycan inkişafın zirvələrinə doğru aparır. Xalqın inamı və etimadı, öz növbəsində onun fəaliyyətinin uğurlarının mənavi əsasını təşkil edir.

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlətimiz hər bir sahədə olan islahatları təkmilləşdirərək sosial inkişafı Azərbaycan vətəndaşında qürur hissi yaradır. Ölkə rəhbərliyinin əsas məqsədi Azərbaycan inkişaf etmiş ölkələr sırasına yüksəltməkdir.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ötən müddət ərzində regionlarda infrastrukturun yenidən qurulması və inkişafı, səhiyyə və təhsil məsələlərinin ictimaiyyəti, əhalinin sosial vəziyyətinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində mühüm əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirilmişdir. Otən illər strateji əhəmiyyət kəsb edən inkişaf proqramlarının hazırlanması və işlək mexanizmlər əsasında həyata keçirilməsi, ən müxtəlif sahələrdə intibah və tərəqqi prosesinin geniş vüsət alması ilə səciyyələnir. Cənab Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, ölkəmizin davamlı inkişafı yalnız demokratik islahatların geniş tətbiqindən keçir.

Nurlan ABDALOV,
"Respublika".



Azərbaycan diplomatiyasının səyləri nəticəsində münaqişənin həlli ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurası, Qoşulmama Hərəkatı, Avropa İttifaqı, Avropa Şurası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası və s. beynəlxalq təşkilatların sənədləri buna müvafiq hüquqi baza yaratdı. Bu, informasiya müharibəsində də Azərbaycanın haqlı mövqeyini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirdi, uzun illər Ermənistanın fəşist ideologiyası, xalqımızda qarşılıqlı tənqidə, soyqırımı, terrorizm və işğalçılıq siyasətinin, eləcə də erməni yalanlarının dünya miqyasında ifşası istiqamətində mühüm rol oynadı, tarixi ədalətin zəfər çalmasını şərtləndirdi.

Aparılan uğurlu xarici siyasətin nəticəsi olaraq regionda önəmli tərəfdar, həblə köklü tarixə soykənən Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri bu müddət ərzində yeni mərhələyə qədəm qoydu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöğan arasında 2021-ci il iyunun 15-də Şuşada imzalanmış Bəyannamə iki ölkə və onun xalqları arasında dostluq və qardaşlıqdan çıxış edərək Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında münasibətləri keyfiyyətcə yeni, müttəfiqlik səviyyəsinə qaldırdı. Bəyannaməyə əsasən iki qarşılıqlı əməkdaşlıq sahəsində əlaqələndirilməni və müntəzəm ikitərəfli siyasi məsləhətləşmələri həyata keçirməni, həmçinin bu istiqamətdə Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurası çərçivəsində birgə fəaliyyət göstərir.

Azərbaycan dövlət başçısı İlham Əliyevin qətiyyəti sayəsində qəhrəmanlıq tariximizin şanlı səhifəsinə yazıldı. Bu səhifənin yazılmasında Azərbaycanın xarici siyasət sahəsində qazandığı uğurlardan, ölkəmizin beynəlxalq münasibətlər sistemində möhkəmlənən mövqeyindən bəhs edərkən bu məqamda xüsusi qeyd etməliyə ki, müstəqil siyasətimizin, ədalətli, beynəlxalq hüquq əsaslanan mövqeyimizin nəticəsi olaraq dünyanın yeni xarici siyasətə nəinki Azərbaycanda müzakirə olundu, 44 günlük müharibənin gedişində tamamilə dəyişdi. Dünya beynəlxalq hüquq normalarının və prinsiplərinin

öz gücünə reallaşdırmış oldu.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi dövründə Azərbaycan bütün sahələrdə dinamik inkişaf etmişdir. Bir zamanlar yalnız xəyal kimi görünən nəhəng layihələr reallaşdırılmış, Azərbaycan lider dövlətə çevrilməsi və milli maraqlara xidmət edən çoxsaylı məqsədlər artıq gerçəkləşib.

Dövlət müstəqilliyinin bərpasından ötən qısa müddət ərzində ulu öndər Heydər Əliyevin müdiri, uzaqgörən siyasəti və fəaliyyəti nəticəsində ölkəmizin ictimai-siyasi sabitliyi, sosial-iqtisadi inkişafı və dünya sisteminə inteqrasiyası sahəsində çox böyük nailiyyətlər əldə olunmuşdur. Ölkəmizin yeni iqtisadi və sosial çağırışların müzakirəsi üçün ideal məkən kimi seçilməsinə də inkişaf modelinin cəlbədilçiliyi vacib amildir. Təbii ki, hər bir beynəlxalq tədbir iştirakçı ölkələrinin malik olduğu imkanların, inkişaf strategiyasının təqdimatında və təcrübələrin bölüşməsinə mühüm rol oynayır. Qeyri-neft sektorunun sürətlə yüksəlişi həm də daxili investisiyaların artımında özünü göstərir. Bir sıra dövlətlərin təcrübəsində uğurla sınaqdan çıxmış, özünü doğrultmuş bu iqtisadi strategiya neftdən əldə olunan gəlirlərin qeyri-neft sektoruna, sahibkarlığın inkişafına yönəldilməsini, özal sektorun ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisinin artırılmasını nəzərdə tutur. İqtisadiyyatın bütün sahələrinin inkişafı həm də makroiqtisadi sabitliyin qorunub saxlanılması və maliyyə təhlükəsizliyinin təmini baxımından vacib əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanın iqtisadi-siyasi uğurlarını əsaslandıraraq əsas amillər möhkəm siyasi sabitliyin olması, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ilə əhatəli islahatların həyata keçirilməsidir. Dövlət başçımızın həyata keçirdiyi iqtisadi siyasət sahibkarlığın inkişafında, yerli istehsal və sosial infrastrukturun yaradılmasında, güzəştli kreditlərin ayrılmasında, insan kapitalı və təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə yolu ilə mövcud potensialın reallaşdırılmasında, yerli və xarici investoriələri cəlbə, xüsusilə regionlara cəlb olunmasında yeni bir səhifə açılmışdır.

30 iyun 2018-ci ildə ilk kommersiya qazının Trans-Anadololu (TANAP) boru kəməri ilə Türkiyəyə

nativ enerjiden istifadənin genişləndirilməsinə və ekoloji tarazlığın qorunmasına istiqamətlənir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonların yenidənqurma işlərində də bu istiqamət əsas götürülür.

Davamlı və dinamik inkişaf məntiqinə əsaslanan bu siyasətin həyata keçirilməsi nəticəsində qazanılmış uğurlar daha da möhkəmləndirilmiş, bu dövrdə makroiqtisadi sabitlik qorunub saxlanılmış, iqtisadiyyatın diversifikasiyası, qeyri-neft sahələrinin, regionların inkişafı sürətlənmiş, strateji valyuta ehtiyatlarının səmərəli istifadəsi təmin olunmuş, milli valyutunun sabitliyi, bank sisteminin etibarlılığı artırılmış, konservativ xarici borclanma strategiyası həyata keçirilmiş, sahibkarlığa dövlət dəstəyi gücləndirilmiş, əhalinin sosial rifahı davamlı olaraq yaxşılaşmışdır.

Dünya Bankının "Doing Business" 2019-cu il hesabatında Azərbaycan dünyanın ən çox islahat aparan ölkəsi elan olunmuş və 190 dövlət arasında 25-ci yeri tutmuşdur. "Doing Business 2020" hesabatında isə Azərbaycan daha 5 pillə irəliləyərkən ən islahatçı 20 ölkə sırasına daxil edilmişdir. Davos Dünya İqtisadi Forumunun 2020-ci ilin hesabatına əsasən, Azərbaycan hökumətinin uzunmüddətli strategiyası üzrə dünyada 10-cu yerdə, ölkə rəhbərliyinin islahatları sadıqlığı sahəsində isə 5-ci yerdə qərarlaşıb. Son 20 il ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı sürətlə inkişaf etmiş, ümumi daxili məhsul üç dəfədən çox artmışdır. Gənşmişməsi islahatlar nəticəsində Azərbaycan müdriyyət sarmayə iqlimi yaradılmışdır. Azərbaycan iqtisadiyyatına 280 milyard ABŞ dolları həcmində sarmayə yatırılmışdır ki, bunun da yarısı xarici sarmayədir. Azərbaycanın xarici borcu ölkənin ümumi daxili məhsulunun 17,3 faizini təşkil edir. 2020-ci ilin sonuna qədər bu rəqəmin 10 faizə enməsi planlaşdırılır. Otən 19 il ərzində Azərbaycanda yoxsulluq səviyyəsi 49 faizdən 6 faizə enib. Ölkədə işsizlik təqribən 6 faiz səviyyəsindədir. Azərbaycanda 2 milyondan çox yeni iş yeri açılıb.

Möhkəm təməl üzərində qurulmuş bir dövlət olaraq Azərbaycanın bugünkü nailiyyətlərini qışqaranlar hər cür vəsifə ilə ölkəmizin inkişafına kölgə